

CASE TILL VALUE – Gigeekonomin

Gigeekonomin leder till en förändrad arbetsmarknad

Idag pratas det allt mer om *gigeekonomin*. Det innebär att fasta anställningar ersätts av mer osäkra och tillfälliga arbeten, så kallade gig. Ungefär 20 procent av arbetsstyrkan i Sverige utgörs av "giggare" och andelen har ökat. Många organisationer, gymnasieskolor, kommuner, skidanläggningar, restauranger och teatrar, är beroende av enskilda giggare som ser till att verksamheten kan genomföras. Olika begrepp används för att beskriva dessa människors anställningssituation: egenanställd, frilans, inhoppare, plattformsarbetare eller rätt och slätt "giggare".

För de företag och organisationer som anlitar giggare är fördelarna till exempel mer flexibilitet, effektivitet och tillgång till tillfällig spetskompetens utan att behöva binda upp sig i tillsvidareanställningar (fasta jobb).

I Sverige finns i dag en uppsjö av appar och tjänster, som på olika sätt förmedlar tillfälliga jobb. Bonsai, Gigstr, Taskrunner och Yepstr är alla plattformar (appar i smartphonen) som har vuxit fram på senare tid. Enskilda organisationer med egna bemanningsplattformar konkurrerar med varandra och erbjuder ofta arbete samma morgon som det ska utföras. Via sådana plattformar kan alltså arbetstagare och arbetsgivare mötas och gigs erbjuds. Jobbinsatserna kan gälla i några timmar eller dagar, men också längre perioder. Exempel på jobb som är vanliga i dag är hemleverans av varor via till exempel Uberförare och cykelbud.

Anställningstrygghet eller flexibilitet

Utvecklingen mot gigekonomi innebär ett hot för anställningstryggheten. Anställningstrygghet innebär att du som arbetstagare har en säker anställning som ger dig en regelbunden inkomst. När både inhemska och utländska företag, som till exempel städfirmor, transportföretag och it-företag måste konkurrera genom budgivning på nätet, är det ofta det företag som erbjuder lägst pris som får jobben.

Fler och fler företag tillämpar projektanställningar, vikariat och tillfälliga lösningar samt använder sig av bemanningsföretag för att inte behöva låsa in sig i anställningar som är svåra att avsluta.

Yngre personer inser inte alltid de negativa konsekvenserna av en begränsad anställningstrygghet utan uppskattar istället friheten med gigs. Men ingen vet idag hur många som verkligen kan försörja sig genom de snabba påhugg, eller så kallade gig, som går att finna via appar.

Uppgifter

1. Texten beskriver hur gigekonomin förändrar anställningstryggheten på dagens marknader. Vilka exempel ges på detta i texten?
2. På vilket sätt påverkas du av dessa förändringar på arbetsmarknaden?
3. Har du eller någon du känner anlitat en gigare? Varför?

Fördjupningsuppgifter i grupp

Bilda en grupp med två till tre elever. Er uppgift är att jämföra traditionella anställningar med giganställningar. Använd Google för att söka mer information om gigekonomin. **Tips!** Sök information på fackförbundens hemsidor och i affärs- eller dagstidningar på nätet. Ni kan även prata med familj, vänner och bekanta som använder de olika tjänsterna.

Gör en kortare intervju med någon ni känner som jobbar med ett yrke inom gigekonomin. Typiska gigjobb är skådespelare, illustratör, fotograf, modell, cykelbud och ställningsbyggare. Men även många som arbetar med kortare vikariat inom barnomsorgen och vården är gigare.

1. Vilka fördelar och nackdelar tycker personen att gigjobbet medför?
2. Vill personen fortsätta jobba med kortare gig eller söka sig till en tillsvidareanställning?
3. Varför?